ՍՈՒՐԻԱ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ

سوريا

جريدة يومية سياسية حلب

مديرها المسؤول

وانيس يازنجيان

Ա. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 182 — 32 ՇԱԲԱԹ 31 ՄԱՅԻՍ 1947, ՀԱԼԷՊ

ՁԵՌՔԷ ՀԱՏԸ 15 Ս. Գ.

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ԹՐՔԱԿԱՆ „ԴԵՄՈԿՐԱՏԻՆ"

Բ.

Ըստ թրքական հիմնական օրէնք (Անայասա)ին.

«Թուրք կը նկատուին բոլոր անոնք, որոնք թուրք հանրապետութեան քաղաքացի (հպատակ) են»

«Թուրք քաղաքացին կը վայելէ. բնակարանի անձեռնմխելիութիւն, կեանքի, ինչքի և պատիւի ապահովութիւն, գաղափարի, մտքի, հաւատքի և կուսակցութիւն կազմելու ազատութիւն»

«Ո՛չ մէկ քաղաքացի՝ առանց դատարանական վճռի չի կրնար զրկուիլ իր ազատութենէն, չի կրնար տեղափոխուիլ բռնի կերպով, ենթակայ չի կրնար ըլլալ դրամական տուգանքի և սեփականազրկման»

«Ո՛չ մէկ թուրք քաղաքացի կրնայ մեղադրուիլ իր ընկերային և փիլիսոփայական գաղափարանութիւններուն համար.»

Սակայն...

Բոլոր այս չքնաղ տրամադրութիւնները արդի Թուրքիոյ մէջ կը մնան թուղթի վրայ.

Թուրքիոյ մէջ ապրող ոչ-իսլամ քաղաքացին՝ նոյն կիսազարիր է՝ ինչ որ էր օսմանեան վարչութեան օրերուն և նոյնիսկ շատ աւելի վատթարագոյն քան հին կիսազարիրը, որ իրաւունք ունէր պետական բարձր պաշտօններ ստանձնելու, բռնակալներու՝ որպէս սպայ, բարձրագոյն դատաւորի աթոռին վրայ և նոյնիսկ կայսրութիւնը ներկայացնելու որպէս դիւանագիտական ներկայացուցիչ.

Ուրեմն՝ Թուրքիոյ արդի վարիչներուն ըմբռնումով ոչ-իսլամը և մասնաւորաբար հայը «թուրք» չէ։ Գործնական առումով, հայը կը զինուորագրուի, բանակին մէջ որպէս սև աշխատաւոր՝ ատամակիր աշխատանք կատարել։ Համար, հայ համալսարանականը որպէս սև աշխատաւոր կը ծառայէ իր դասակից իսլամ-թուրք սպային հրամանին տակ, մշտ ենթակայ անոր և ոչ-իսլամ ուս կապիտանաներու ամենաընդվզեցուցիչ նախատինքին.

Բնակարանային անձեռնմխելիութիւնը անպատկառ սուտ մ'է միայն, որովհետև հայուն բնակարանը միշտ բաց պէտք է մնայ ոստիկանական քմահաճ խուզարկումներուն, ամենատարբեր պատրուակներով։

Անատոլուի խորերը և նոյնիսկ Ստանպուլի մէջ՝ հայուն կեանքն ու պատիւը կախուած է կառավարողներու բարեացակամութենէն։ Բիչ չէ թիւը այն զբաղող ոչ-իսլամներուն, որոնք ոստիկանատուներու մէջ ծեծի տակ աւանդած են իրենց հոգին և պատանդատուները՝ ոչ մէկ պատիժի են ենթարկուած։

Գալով ինչքի և սեփականութեան ապահովութեան... հայ համայնքային սեփականութիւնները՝ հազար ու մէկ վարչական ու դատական սպրդանքներով՝ արդէն շատոնց պաշտօնապէս իրացուած են իսլամ վաքֆիներու և կամ քաղաքապետարաններու կողմէ, որպէս ԷՐԵԱԼ գոյք. հակառակ այն բանին որ հայ համայնքային մարմինները երբեք չեն լքած զանոնք և միշտ տէր կանգնիլ ուզած են.

Անատոլուի ամէն կողմը և նոյնիսկ Ստանպուլի, Անգարայի և Իզմիրի մէջ հայկական հսկայ անշարժ կալուածներ իրենց «թուրք-հայ» սեփականատէրերուն աչքին առջև, իրացուած են իսլամ-թուրքին կողմէ և այս իրացումը նուիրագործուած է պետական ձեւակերպութիւններով, միշտ ըստ «լքեալ գոյքերու օրէնքի»ին։

Խօսքն իսկ կարելի չէ ընել — մասնաւորապէս հայուն համար՝ գաղափարի, մտքի, հաւատքի և կուսակցութիւն կազմելու ազատութեան, որովհետև, նոյնիսկ հայ պատրիարքական և թեմական կազմակերպութիւնները, որոնք գուցէ կրօնական հանգամանք ունին, մեծ ատելութեամբ է որ կը պատուին թուրք իշխանաւորներուն կողմէ և միշտ են թշնամակայ են անլուր ու անթիւ հալածանքներու։

Թուրքիոյ մէջ ճամբորդող հայուն համար կան արգիլուած շրջաններ, ուր հայուն ոտք կոխելը հանգանատաք է եղեռնագործութեան։

Թուրք կուսակցութիւնը իրաւունք ունին հայը տեղափոխելու, թուրք սահմանէն արտաքսելու, սահմանէն օրինաւոր անցագրով դուրս եկած հայ հայրենակիցին Թուրքիա մտաքը արգիլելու, և ասոնց բոլորը առանց կանխորոշ դատական վճռի, առանց որեւէ միջոց տալու ենթակային բողոքելու և իր իրաւունքը արժեցնելու համար։

Անատոլուի մէջ կան քաղաքներ՝ ուր դեռ կ'ապրին 100 — 200 հայ ընտանիքներ, որոնք ոչ միայն չեն կրնար իրենց մայրենի լեզուն գործածել, այլ նոյնիսկ՝ իրաւունք չուտին իրենց քաղաքներուն մօտակայ գիւղերը երթալ աշխատելու և ապրուստ ճարելու համար։ Այդ զբաղող հայերը ստիպուած են քաղաքին մէջ որպէս միջնադարեան սարուկներ ծառայել իսլամ-թուրք տէրերու։

* * *

Թուրքիոյ արդի վարիչները՝ աւեստարանական փիլիսոփաներուն ալ օժանդակութեամբ՝ հանրաշխարհային դեմոկրատիի աչքին փոշի կը նետուն «անատեսաւոր մը, որ շատոնց մեռեալ տարբ է։

Թուրք բռնակալները իրականին մէջ՝ կը կրթեն «կուսակցներու օրէնքի» ըսուած օրէնսդրական ապարատի մը, որ թարգմանութիւն է Ֆաշիստ Իտալիոյ մէջ խմբագրուած ու գործադրութեան դրուած հանանուն օրէնքին։

Այդ թուրք օրէնքը՝ ի պատիւ «գեմոկրատ» Թրումանի և աշխարհաքաղաքացի Զրչիլի՝ դեռ այսօր ալ ի զօրու է Թուրք ժողովրդական հանրապետութեան ըսուած նախարարներուն սահմաններուն մէջ։

Այդ օրէնքով և յատիճանական պատերազմական գրութիւն «սրբը իէնէիմոով է որ թուրք բռնակալները՝ թուրք աշխատաւոր զանգուածները կը քաշեն ու անոնց զեկավարութիւնը լաւութեան կը դատապարտեն։ Այդ երկու զէնքերով է որ բոլոր տեսակի ընդդիմութիւններն ու ազատութիւնները կը նահատակուին և այդ «հիանալի» օրէնքներով է, որ ըստ Իսմէթ Ինէօնիւի յայտարարութեան «հայկական հարց գոյութիւն չունի և Թուրքիա ապրող հայերը միւս տարբերուն հաւասար իրաւունք կը վայելեն»։

Եթէ կարելի ըլլար աշխարհի տարեգրութեան մէջ տեղ գտած քաղաքական սինիքութիւններուն արժէքաւորումը ընել, ամէն պարագայի տակ՝ Իսմէթ Ինէօնիւի յայտարարութիւնները առաջնութիւնը ուրիշին չէին ձգեր։

ՄԱՐԿԱԹԻ ԱՇԽԱՏԱՒՈՐԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻՆ ՄԷՋ

Վարչապետ Աբլիի ճառը

ՄԱՐԿԱԹ.— «Ես վստահութիւն ունիմ Մ. Էրնէսթ Պէվինի և իր գործակիցներուն վրայ», յայտարարեց, Աշխատաւորական Համագումարին մէջ, որ ընդունուեցաւ բուռն ծափահարութիւններով։ Ան շարունակեց. «Եւ բացառիկ հերքում մը կը հակադրեմ այն ամբաստանութեանց որոնք կ'ըլլան մեզի օտար պետութենէ մը կախեալ անհատներու կողմէ և անոնք մեզ կ'ամբաստանեն օտար պետութենէ մը կախուած ըլլալու յանցանքով»։

Մ. Աբլի իր ճառին արտաքին քաղաքականութեան վերաբերեալ մասին մէջ ընդգծեց միջազգային տեսակէտով կարեւորութիւնը կարգ մը երկխօսարդ նախարարներու բանակցութեանց (Ասիկա կ'անդրադարձ Լենինատանի և Հունգարիոյ հետ տնտեսական համաձայնութեանց)։ Ապա, ծափահարութեանց մէջ Մ. Աբլի ճշդեց թէ ընդդիմադրութիւնը ընդհանուր քաղաքականութեան մէջ չունէր աշխատաւորական ծրագրին պարունակող ծրագիր մը։

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՅՈՒԼԻՍ 7ԻՆ

ԴԱՄԱՍԿՈՍ.— Երէկ հանրապետական թիւ 550 հրամանագիրը հրատարակուեցաւ, որ կ'որոշէ ընտրութեանց թուականը Սուրիոյ մէջ։ Ահա ամբողջութիւնը.

Ըստ Սուրիոյ սահմանադրական և երեսփոխանական ժողովի 21 Մայիս 1947ի ընդունած ընտրական օրէնքներուն, և ըստ Ներքին Գործոց Նախարարին և Նախարարաց Խորհուրդի 25 Մայիսի նիստի որոշումին, Հանրապետութեան Նախագահը կ'որոշէ.

1.— Սուրիոյ երեսփոխանական ընտրութիւնները տեղի կ'ունենան երկուշաբթի 7 Յուլիս 1947ին։

2 — Ընտրութիւնները կը սկսին առաւօտեան ժամը 7էն մինչեւ ժամը 19ը, ի հարկին կը շարունակուին մինչեւ կէս գիշեր եթէ ընտրողներ դան քուէարկելու։

3.— Եթէ երկուշաբթի 7 Յուլիս 1947ին տեղի ունեցող ընտրութիւններուն քուէատուփերն որեւէ մէկուն ընտրողներու 60 առ հարիւրը եկած չըլլան, յաջորդ օր 8 Յուլիսին տեղի կ'ունենայ նոր ընտրութիւն և ան կը վերջանայ ժամը 10ին։

ՌԱՄԱՏԻԷԻ ԿՈՉԸ ԱՆԼՍԵԼԻ

Բարիզի կազի եւ էլեկտրականութ. գործաւորները գործադուլ ընելու որոշումին վրայ կը մնան

ԲԱՐԻԶ.— Զայնասփռուած ճառով մը՝ կազի և էլեքտրականութեան գործաւորներուն ուղղուած՝ վարչապետ Ռամատիէ մասնաւորաբար յայտարարեց.

«Զեզի բարեկամութեամբ է որ կը դիմեմ. գործադուլ մի ընէք։ Ասիկա ծանր սխալ մը պիտի ըլլայ, սխալ մը ձեր ամենասիրելի բաներն դէմ»։

Մ. Ռամատիէ կ'ընդգծէ թէ խօսք կ'ուզէ գործաւորներու, որոնք հանրային պաշտօններ ստանձնած են։ Ան կը յիշէ 1936ի գործադուլները, երբ կազի եւ էլեքտրականութեան բաշխումը միշտ ապահովուած էր։ Այդ ժամանակ սակայն գիտել կու տայ վարչապետը, այս հաստատութեանց գործաւորները գործաւէրերու հաշուոյն կ'աշխատէին։ Այսօր, կը յայտարարէ Մ. Ռամատիէ, «Ձեզ գործաւէրերու հաշուոյն չէք աշխատիր. ձեր աշխատանքը չի ծառայիր և չի կրնար ծառայել աւելցնելու դրամատէրերու շահը։ Դուք ազգին ուղղակի ծառայութեան մէջ էք։ Դուք գիտէք որ ասիկա պատիւ և վեհութիւն կը պահանջէ։ Եւ գիտէք ասոնք յանձնուող աւելի ծանր պարտաւորութիւնները։ Դուք իրաւունք չունիք կասեցնելու հանրային սպասարկութիւն մը, մանաւանդ այսօր», և Մ. Ռամատիէ կ'եզրակացնէ.

«Այս բաները ձեզի կ'ըսեմ լրջօրէն և յուզումով, մեր հասարակաց մտածումներուն, մեր հասարակաց յարգանքին համար Ֆրանսայի իրաւակարգին՝ որ ան ինքն իրեն տուած է։ Որպէսզի այս կոչը իր ամբողջ ուժը ունենայ, մենք անոր տուինք բռնադրաւումի մը ձեւը։ Հանրապետութիւնը ձեզմէ կը պահանջէ ապահովել սպասարկութիւնը որ ձեզի յանձնած է։ Զեզի կ'ըսուի թէ կառավարութեան և ձեր միջև ասիկա ուժի փորձ մըն է։ Ո՛չ. միայն ձեր խելացութիւնն է որ փորձի դրուած է։ Ես գիտեմ որ դուք խելացի էք։ Կատարեցէք ձեր պարտականութիւնը։ Հանրապետական կառավարութիւնն ալ իր պարտականութիւնը պիտի ընէ ամբողջովին»։

ԲԱՐԻԶ — «Ցաւով կը նկատենք որ Մ. Ռամատիէի ճառնասփռուած կոչին մէջ խնդրոյ առարկայ չէ անձնակազմի կողմէ ներկայացուած պահանջներու հարցը։ Հետևաբար, մեզի գժուար կը թուի որ մեր սէնտիքաները կարենան փոխել իրենց դիրքը», յայտարարեց Ա. Ֆ. Բ-ի ներկայացուցիչին, էլեքտրական լուսաւորութեան ուժի և արտադրութեան ֆէդերասիոնի քարտուղարներէն մէկը։

Միւս կողմէ, ֆէդերասիոնը իր դիրքը ծանօթացուց յայտարարութիւններով. խօսքը ուղղեցով բոլոր ֆրանսացիներուն. «Կառավարութիւնը կ'արգիլէ կազի և էլեքտրականութեան վարչական խորհուրդներուն իր պաշտօնեաներուն օրինաւոր պահանջները ընելու։ Անկարելի ըլլալով արտադրութիւնը գործադրել և կամ անարգարութեան դէմ կոչ ընել, պաշտօնեաներու անձնակազմը կը յայտնէ իր զժգոհութիւնը, աշխատելով որ սպասարկութիւնները չընդհատուին։

Կառավարութիւնը աշխատանքի կը բռնադատէ կազի և էլեքտրական ճարտարարուեստի մարդիկ, կիներ և երեխաներ։ Կ'ուզեն խլել մեզմէ մեր դատը պաշտպանելու մեր ամենապարզ իրաւունքը։ Կազի և էլեքտրականութեան գործաւորներն՝ ու պաշտօնեաները ձեր դատողութեան կը դիմեն»։

ծայրայեղներու ևՍզոսարարութիւն

ԼՈՆԴՐԻՆ.— Աշխատաւորական Կուսակցութեան Գործադիրը երեկոյ վերջնական մը ուղղեց «ապատամբներուն» անոնց սպառնալով կուսակցութենէն վտարում, եթէ չդադրին մեծամասնով մէկ կողմէ Պարլամենտականներու և միւս կողմէ կամուրջներու։

Առաջին պարագան նկատի ունի Մ. Ժորժ Կաթլոն Ժիպսընը, որ կառավարութիւնը Անգլիոյ դրամական անօրէնն անուանեց։ Ան խօսք ասած էր Մ. Զրչիլի կողմէ կազմակերպուած մի թիրիկի մը ընթացքին «Եւրոպայի Միացեալ Նահանգներ»ու ի նպաստ։

Լիբանանի Հանրապետութեան Նախագահին հրաժարումը

ՍՈՒՐ ՔԱՂԱՔԸ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԷ

ԾՈՒՐԻՈՅ ՄԻԱՆԱԼ

ՃԷՊԷԼԻ ՄՈՒՀԱՄՓԸՆԴԸ ԿԸ ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԻ

Լիբանանի մէջ երէկ քաղաքական չատ ծանր դէպքեր պատահեցան որոնք ամէն ինչ տակն ու վրայ ըրին։

Վերջապէս ամէն ինչ պարզուեցաւ, շնորհիւ ընտրութիւններուն հսկող կառավարութեան Նախարարներէն Բէյմալ Ճանպլաթի ըրած յայտարարութիւններուն։

Նախաբարը յայտարարեց թէ Լիբանանի մէջ խարդախութիւնը բացէ ի բաց յայտնի էր մանաւանդ այժմու Հանրապետութեան Նախագահին եղբօր Սէլիմ Խուրիի ի նպաստ եղած աչքառու խարդախութիւնները որոնց շնորհիւ միայն ան յաջողեցաւ։

Նախարար Ճանպլաթ կառավարութենէն պահանջած է որ Լեռնալիբանանի մէջ եղած ընտրութիւնները չեղեալ նկատուին։

Նախարարը աւելցուց թէ իր խիղճը հանդարտ է, որովհետեւ ինք իսկ կառավարութենէն հրաժարած էր ընտրութիւններէն երկու օր առաջ, Ուրբաթ 23 Մայիսին։ Սակայն իր այս հրաժարումին լուրը չէր յայտնած երկրին շահերուն չվնասելու համար։

Ասոր վրայ նոյն կառավարութեան Նախարարներէն Ելեւմտեան Նախարար Բէյմէլ Շամուն, Ազգ. Տնտեսութեան Նախարար Բէյմալ Ճանպլաթ և Հանրօգուտ շինութեան Նախարար Կապրիել Մըրը կառավարութեան ազդարարագիր մը գրած են որով պահանջած են Ճէպէլի Մուհափիզին պաշտօնազրկումն ու դատապարտումը, որովհետեւ ան անձնապէս մասնակցած է խարդախութիւններուն, մանաւանդ ձայներու տուգման առնն։

Ասոր վրայ կառավարութիւնը անմիջապէս ձերբակալելու հրաման տուաւ յիշեալ Մուհափիզին եւ զայն դատարան յանձնեց։

Միեւնոյն ատեն Ճէպէլի մէջ տեսեցուցին քուէարկութիւններու ստուգումը մինչեւ որ նոր տնօրինութիւն մը ըլլայ։

Նախաբար Ճանպլաթի այս ցնցիչ յայտարարութիւնը մեծ յուզչիչ դարձաւ ամբողջ Լիբանանի մէջ և փոփոխումներու պատճառ պիտի դառնայ։

* * *

Պէյրութի մէջ ընդդիմադիր ցանկի պետերը ժողով մը գումարեցին Նախկին Նախագահ Ալիբէնեդդէնի տան մէջ և հոն որոշեցին յառաջիկայ Շաբաթ օր ընդհանուր պոյքոթ մը կազմակերպել եւ բոյսիկ Սուրիոյ Վարչապետ Ճէմիլ Մարտամ Պէյի ըրած յայտարարութեան դէմ որ հաստատեց թէ Լիբանանի մէջ ընտրութիւնները կատարեալ ազատութեան մէջ տեղի ունեցան և ազդանշանները չահեցան։

* * *

Զրեքչարթի կէսօրէ վերջ չատ կարեւոր ժողով մը տեղի պիտի ունենայ, որուն պիտի մասնակցի Սրբազան Մոպաքաթ։ Կը կարծուի որ այս ժողովը չատ լուրջ բնոյթ մը պիտի ունենայ։ Մինչ այդ Սրբազան Մոպաքաթ մամուլի միջոցաւ բաց նամակ մը յղած էր Հանրապետութեան Նախագահին և անկէ կը պահանջէր որ անմիջապէս հրաժարի իր պաշտօնէն, որովհետեւ իր պաշտօնավարութեան շրջանին չյաջողեցաւ արդարութիւն և ազատութիւն ապահովել երկրին մէջ։

Այս բաց նամակին հրապարակումը կառավարութեան կողմէ անմիջապէս արգիլուեցաւ և զայն տպող թերթերը հաւաքուեցան ու մամուլին խմբագրին որ այս նամակի մասին ոչ մէկ արտայայտութիւն պէտք է որ ունենայ։

Այսօր կամ վաղը չատ աւելի կարեւոր և լուրջ ժողով մը պիտի գումարուի Մարոնի Պատրիարք Արիտայի հովանաւորութեամբ, Պքէրքէյի մէջ։ Այս ժողովին ալ պիտի պահանջէ Լիբանանի ընտրութիւնները չեղեալ նկատել և նոր ընտրութիւններու ձեռնարկել։

Միւս կողմէ, թէ կառավարական և թէ ընդդիմադիր մամուլը բացէ ի բաց կը խօսի պատահած խարդախութեան մասին, և կը պահանջէ չեղեալ նկատել զայն ու նորին ձեռնարկել։

* * *

Առջի օր երեկոյեան Սուրբ քաղաքին մէջ ամբոխը դպրոց մը շինած էր, սեւերու մէջ փաթթուած և որուն վրայ գրած էին. «ԱՍՍ ՀԱՆԳՋԻ ՍՕՍՏՈՒԹԻՒՆԸ»։ Ուրիշ պատառներու վրայ գրած էին. «Սուրիոյ մինչեւ կ'ուզենք»։ Քաղաքը ամբողջութեամբ կը մասնակցէր այս բողոքին, որմէ վերջ արարակոնբոլոր երկիրներու կառավարութիւններուն հեռագիրներ դրկուեցան, ուր կը յիշուին ընտրութեանց ընթացքին կատարուած խարդախութիւնները և նոր ընտրութիւններ կը պահանջուին։

1947Ի ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԱՒԵԼԻ ՇԱՏ ԽԱՐԴԱԽՈՒԱԾ ԵՆ ՔԱՆ 1937Ի ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

«Ահրար» թերթը երէկ խմբագրականի մը մէջ կը թուէ Մայիս 25ի ընտրութեանց մէջ կատարուած խարդախութիւնները և ընտրական տարբերական ազատութեանց կաշկանդումը. ան կ'ըսէ.

«1947ի ընտրութիւններուն մէջ չատ աւելի խարդախութիւններ և գեղծումներ եղան քան 1937ի ընտրութիւններուն մէջ։

Ընդդիմադիրները քաջուեցան բողոքելու համար սարսափի և գեղծարարութեանց դէմ և ասիկա տեղի կ'ունենայ այնպիսի կառավարութեան մը օրով, որուն գլուխը կը գտնուի մարդ մը, որուն դէմ 10 տարի առաջ եղան նոյն բաները և այն ինչ որ երէկ ինք կ'անուանէր խարդախութիւն, այսօր կը կոչէ ազատութիւն և չէզոքութիւն»։

ՄԱՄՈՒԼԻ ՍԷՆՏԻՔԱՅԻ ՆԱԽԱԳԱՀ Պ. ԹՐՔԻԷՏՏԻՆ ՍՈՒՀ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԼՐԱԳՐՈՂՆԵՐՈՒՆ. ԿԸ ՅԱՅՏԱՐԱՐԷ ԹԷ

Ընտրութիւնները խարդախուած էին

«Հատաֆ» թերթին համաձայն, Պէյրութ գտնուող ամերիկացի լրագրողները տեսակցութիւն մը ունեցան Լիբանանեան թերթերու անօրէնութիւնու սէնտիքայի նախագահ և ծանօթ դիւանագէտ Պ. Թաքիէտտին Սուլհի հետ և անոր հարց տուին թէ որքան ճիշդ են այն լուրերը, որոնց համաձայն Մայիս 25ի ընտրութիւնները խարդախուած էին։ Պ. Թաքիէտտին Սուլհ պատասխանեց. «Այո՛, անոնք խարդախուած և կեղծուած են»։ Լրագրողները զարմացած՝ լուսաբանութիւն պահանջեցին։ Պ. Թաքիէտտին Սուլհ պատասխանեց. «Ցաւ ի սիրտ ձեզի կ'ըսեմ թէ այն ինչ որ կ'ըսուի ընտրութեանց խարդախութեան մասին՝ ճիշդ են, հակառակ անոր որ վարչապետը հօրեղբօրորդին է»։

«Հատաֆ» թերթը կը շարունակէ. «Գիտցնենք թէ դրոյց մըն է այս լուրը և անձամբ զեմնեցինք մամուլի սէնտիքայի նախագահին, որպէսզի ճշդէ այդ լուրը։ Անիկա ըսաւ. «Կրնամ իմ կողմէս բոլորին յիշեցնել թէ չեմ կրնար լռութիւն պահել այն բոլորին մասին, որ ես աչքերով տեսայ կերպարի օր»։

Դամասկոսի մամուլն ալ կը հաստատէ Լիբանանի ընտրութեանց մէջ կատարուած խարդախութիւնները

Դամասկոսի մամուլը լայնօրէն կը մեկնաբանէ Լիբանանի ընտրութիւնները։ «Ինչ» թերթը երկար զրուցիւնով մը նկարագրելէ ետք կատարուած գեղծարարութիւնները, կ'ըսէ.

«Այսպէս անցան Լիբանանի ընտրութիւնները։ Մեր աչքերով տեսանք որ չատ մը շրջաններու մէջ ընտրութիւնները բնական ընթացք մը չունեցան, այլ կատարուեցան ընտրողներու կամքին հակառակ ձեւով։ Այս բանը կ'արձանագրենք Պ. Ռիատ Սուլհի կառավարութեան համար»։

Իր կողմէ Դամասկոսի «Ալ-Ալյամ» թերթը լիբանանեան ընտրութեանց մասին հրատարակած է թղթակցութիւն մը, ուր կ'ըսէ.

«Լիբանանցի ժողովուրդին ազատութիւն տրուեցաւ՞ իր ուզածը ընտրելու համար։ Կառավարութիւնը մաքուր մնա՞ց իր հակոզութեան մէջ։ Կառավարութիւնը հարուածո՞ց այն օտար ձեռքերը, որոնք դրամով կերակրեցին իրենց թեկնածուները։ Ո՛չ, հազար անգամ ո՛չ։ Ժողովուրդը չքաւէարկեց։ Կառավարութիւնը մաքուր դիրք չունեցաւ և օտարները ուզածնուն պէս երամով կերակրեցին իրենց գործակալները»։

Մանր լուրեր Լիբանանի Ընտրութիւններուն շուրջ

Պէյրութի ընտրելու իրաւունք ունեցողներուն թիւը 49 հազար է։ Սակայն այս ընտրութեան մասնակցած են 21 հազար ընտրող միայն...։

Ճէպէլի մէջ ընտրողներու թիւն է 39 հազար և քիչ մըն աւելի, իսկ ընտրողներուն թիւը եղած է 31 հազար։

Պէյրութի մէջ ընտրութեանց ատեն առաջին երկու երեք ժամուան ընթացքին վիրաւորներուն թիւը եղած է միայն 40 հոգի...։

Թրիփոլիի ընակչութեան 80 առ հարիւրը ընտրութեանց չմասնակցեցաւ և յիշեալ քաղաքի պետերէն Ազատիլ Համիտ Քարամէի կողքին կեցաւ, բողոքելով կառավարութեան անարդարութեան դէմ։

Լիբանանի Հիւսիսային շրջանին մէջ բնակչութեան 55 առ հարիւրը ընտրութիւններուն չմասնակցեցաւ վերոյիշեալ պատճառին համար։

Նախագահական միջոցներ

ԳԱՀԻՐԷ.— Ներքին Գործոց Նախարարը խիստ միջոցներ ձեռք առաւ, արգիլելու համար նոր ռումբերու պայթումը սինեմաներու և ներկայացման սրահներու մէջ։ Մասնաւորապէս, ոչ մէկ հանդիսատես արտօնուած է ծոլար մը ունենալ, կամ ներկայացման վերջաւորութենէն առաջ մեկնիլ։ Արգիլուած է ծխել կամ տեղափոխուիլ սրահին մէջ։

Արաբական զիրերու բարեփոխում

ԳԱՀԻՐԷ.— Գահիրէի Արաբ Լեզուներու Ակադեմիան մրցում մը կազմակերպած է արաբական գիրերը աւելի պարզ ձեւերու վերածելու լաւագոյն ծրագրի մը մասին։ 200 հոգի կը մասնակցին այս մրցումին։ Ակադեմիան թէ՛ գնդիք յանձնախումբ մը պիտի կազմէ ուսումնասիրելու համար յանձնարարած բարեփոխութիւնները և կազմելու համար տեղեկագրերը։ Լաւագոյն ծրագիրը ներկայացնողը պիտի շահի 1000 եգիպտական ոսկիի պարգեւ մը։

Տպարան ԱՆԻ Սա՛ հ - Հալեպ

Կռիւները Յունաստանի մէջ

ԲԱՐԲԻԶԱՆՆԵՐԸ ԿԸ ՀԱԿԱԶԵՍՐՁԱՆԻՆ

ԱԹԷՆՔ.— Ներքին գործոց Նախարարութիւնը հրատարակեց հաղորդագրութիւն մը ուր կը յիշէ թէ Բարթիզանները սկսած են զօրաւոր հակայարձակումի մը Պէլոբոնէսի Լիվիր քաղաքին մէջ և սպաննած են 6 ժանդարմ։

Միւս կողմէ ընդդիմադիրներու կարեւոր խումբ մը յարձակած է Նաւուպլիէն 15 քիլոմէթր դէպի հիւսիս-արեւելք գտնուող պահակազօրքին վրայ և սպաննուած են 13 զինուորներ։

Ամերիկա պիտի չմիջամտէ Անգլօ-Եգիպտ. կնճիռը լուծելու

ՎԱՇԻՆԳԹՈՆ.— Ամերիկեան կառավարութիւնը միտք չունի առաջարկել իր իրաւարարութիւնը անգլօ-եգիպտական տարակարծութեանց հարցին մէջ, յայտարարեց այսօր Պետական Պաշտօնատան մէջ պատգամաւորը, «Բոլոր վէճ պտալ եւ անհիմն» որակելով այս տարաձայնութիւնները որոնց արձագանգ եղած են եգիպտական եւ սովետական թերթերը եւ որոնց համաձայն Մ. Նահանգները պիտի միջամտեն անհակացողութեան մէջ։

Ան պնդեց թէ Պետական Պաշտօնատունը այս հարցը չէ վիճարկած ոչ Մեծն Բրիտանիոյ եւ ոչ ալ Եգիպտոսի հետ։

ԷԼԻԶԱՊԷԹ ԻՇԽԱՆՈՒՀԻՆ Աւստրալիոյ Ընդհ. Կառավարի՞չ

ՍԻՏՆԷՅ.— Իրաւանց Լիկայի ներկայացուցիչ մը այսօր առաջարկեց որ Իշխանուհի Էլիզապէթ Աւստրալիոյ Ընդհ. կառավարիչ նշանակուի։ «Անիկա աքանչելի փորձառութիւն մը պիտի բլլայ և Կայսրութեան ժողովուրդներուն կապերը զօրացնելու պիտի ծառայէ», ըսաւ ան։

ՄԱՐԿԱԹԻ ՀԱՄԱՅՈՂՎԻՆ ՄԷՋ

Պարտաւորիչ զինուորական ծառայութիւնը վաւերացուեցաւ

ՄԱՐԿԱԹ.— Որոշմագիր մը որ կը պահանջէր պարտաւորիչ զինուորական ծառայութեան ջնջումը, մերժուեցաւ Աշխատաւորական Համագումարին կողմէ, Մարկաթի մէջ, 2,332,000 ձայնի դէմ 571,000 ձայնով։

ՄԱՐԿԱԹ.— Մ. Հիւճ Տալթոն գանձային նախարարը, անգամ մը եւս յիշեցուց համագումարին թէ Աշխատաւորական Կուսակցութիւնը Մ. Զրէիլի կողմէ կազմակերպուած Եւրոպական Միութեան Կոմիսէն կը նկատէ Սովիա Մրութեան դէմ ուղղուած մարմին մը, որմէ պէտք է հեռու մնան Աշխատաւորական Կուսակցութեան անդամները։

Կռիւ Բրիտ. զինուորներու եւ Ճարոնցիներու միջեւ

ԹՕՔԻՕՅԻ ՄԷՋ

ԹՕՔԻՕ.— Ճարոնցիներու հետ տեղի ունեցած կռիւի մը հետեւանքով 30 բրիտանական զինուորներ ձերբակալուեցան։ Մինչդէպ սկսաւ աւտարալիցի նաւատաիի մը կողմէ, որ Ճարոնցի վաճառորդի մը ցուցադրութեան դրած մէկ խաղալիքը առնելով գնաց։ Երբ այս վերջինը եկաւ պահանջելու իր խաղալիքը, Աւտրալիացին զայն գիմաւորեց բըռունցքի հարուածներով։ Ասոր հետեւանքով կռիւ մը ծագը տուաւ և երկու կողմէ ալ զէնք գործածուեցաւ և բազմաթիւ գնդակներ արձակուեցան։ Ամերիկեան ռազմիկ նաւերը սուիպուեցաւ միջամտել, ցրուելու համար ճարոն ամբոխը։

ՕՐԵՐԱՅԻ ՄԷՋ

— Այս թէՔՕրը գէշերը 25 ոսկի կը պահանջէ եղեր՝ երգելու համար։

— Հապա լռելու համար քանի՞ կ'ուզէ։

ՀԱՒԵՐՆ ԱՀ «ՇԱՆԺ»ԻՆ ԿԸ ՆԱՑԻՆ

— Ինծի երկու հաւկիթ տո՛ւր, նպարավաճառ

— Հրամեցէ՛ք, տասներկու դրուշ։

— Ինչո՞ւ ա՛յսքան սուղ։

— Որովհետեւ հրապարակի վրայ հաւկիթ չկայ։

— Տէր Աստուա՛ծ, հաւերն ալ կ'երթան հիմա սէնտիքա ուենին, հաւկիթը 3 գրշ. եղած ատենը չեն ածեր. այլ 6 գրշ. եղած ատեն կ'ածեն միայն։

ՊՈԱԿԷՆ ՏՈՐԻ ՄԸ ԵՏ

Նա.— Կը տեսնեմ որ հայրդ չատ չ'ճաապարեր դրամաժիտ լինի տալու համար։

Նէ.— Անիրաւ ես. քիչ քիչ կու տայ։

— Բայց ես քեզի քիչ քիչ չառի, մէկ անգամէն առի։